

Patriotul

ORGAN DE LUPĂ PATRIOTICĂ ANTI-FASCISTĂ

Redacția și administrația
ARAD, Piața Pievelui No. 12
TELEFON 18-39

Apare sub conducerea unui comitet
Redactor responsabil: PETRE BELLE

Abonamentul: Lunar Lei 150
Pentru membrii Sindicatelor 100 Lei
Autorități, Instituții 3000 Lei pe an

Invățătorii

Am citit în ziare un apel adresat invățătorilor, prin care sunt chemați să se constituie în organizații bazate pe principii democratice.

Invățătorii sunt îndemnați a urma exemplul celorlalte categorii de cetățeni, care au dat dovadă că înțeleg imperatiile vremii de față, integrându-se în noul ordin democratic.

În viața unui popor invățătorii au o importanță mare; de a forma caracterul de elită și de a sădi în sufletele și mințile tinerilor viitoare sentimente și idei care să le ajute mai târziu să înțeleagă și să accepte concepțiile politico-sociale care stau la temelie a statului.

Cunoaștem dinamismul, entuziasmul și perseverența care caracterizează pe invățători în toate acțiunile lor. De aceea, după 23 August 1944, ne-am așteptat ca ei să fie propovăduitori neclinti ai noulor principii de viață politico-socială; ei să fie primii care să aprindă făclile în bezna legionar-hitleristă.

Nu s'a întâmplat așa, pentru că mulți dintre invățători au fost legionari militanți sau simpatizanți, iar alții admiratori ai regimului antonescian.

Ceea ce „antonescian” s'a folosit de invățători pentru a-și răspândi ideile legionar-hitleriste, în care ura salbatică se înfrățea cu intoleranța barbară.

Ravna depusă de o mare parte dintre invățători în slujba legionarismului și regimului antonescian, a fost de o neprecupețită vigoare.

Astăzi, poporul conștient de valoarea sa și de drepturile sale, reușind să scape din încătușările fascisto-hitleriste, cere stăruitor și energie realizarea dezideratelor democratice, pentru a-și făuri un viitor mai bun.

Forme noul de viață socială se conturează la orizont, înlocuind formele falimentare ale trecutului.

Noua ordine se bazează pe idei de umanitate, egalitate și dreptate socială.

Pentru generațiile viitoare, mai fericite, să se poată bucura de eforturile și sbuciumările noastre de astăzi, trebuie să creștem copiii în cultura acestor idei.

Rolul invățătorilor este de a sădi și cultiva în sufletele și mințile copiilor principiile de viață democratică. Ei sunt răspunzători în fața țării de o serioasă îndeplinire a datoriei lor.

Distinși reprezentanți ai invățătorilor, înțelegând însemnătatea imperatiivelor vremii de față, i-au chemat pe toți să se organizeze și să se încadreze în viața democratică. Suntem conștienți că invățătorii vor da ascultare acestei chemări.

Știm că există foarte mulți invățători, care n'au avut nimic comun cu fascismul, hitlerismul și legionarismul.

Nu este timp de pierdut; aceștia trebuie să pornească la acțiune.

Să se alăture marșului triumfal al izbănzii democrației, aureolând cu dinamismul, entuziasmul și idealismul lor, idealurile de viață nouă, dorită de poporul însetat de dreptate.

Declarațiile d-lui general Sănătescu despre formarea noului guvern

BUCUREȘTI. — D. general Sănătescu a fost primit de M. S. Regele în audiență. Reintrindându-se dela palat la prezidenția consiliului de miniștri, d. general Sănătescu a făcut următoarele declarații:

— M. S. Regele m'a încredințat pe mine, generalul Sănătescu, cu formarea noului guvern cu caracter politic, cu participarea tuturor partidelor, adică partidul național-țărănesc, partidul liberal și Frontul Național Democrat. După ce am dus tratative cu reprezentanții tuturor partidelor politice am căutat de acord cu ei privitor la principiile călăuzitoare în compunerea noului guvern. Sunt în curs încă discuții referitor la soluționarea unor chestiuni de detaliu. Noul guvern va fi format în cel mai scurt timp.

Armatele sovietice la 70 kilometri de Budapesta

Orașul Nyiregyháza reocupat. -- Lupte inversunante pe străzile orașului Kecskemét

Comandamentul militar sovietic anunță că orașul Nyiregyháza a fost reocupat de forțele sovietice, iar la Nord-Est și Nord-Vest de Nyiregyháza au fost eliberate localitățile Hajdunánás și Hajdudorog.

Oferirea sovietică în direcția Budapestei continuă cu vigoare.

Am fost ocupate 200 de localități.

Între secol 12 centre importante și 7 gări. Unitățile sovietice sunt la o distanță de 70 km. de capitala Ungariei.

Pe străzile orașului Kecskemét se dau lupte inversunante.

Orașul Kaloosa a fost ocupat. Trupele ungare abandonează multe secțiuni ale frontului fără lupte.

Agenția „Tass” comunică din Stockholm că în Prusia Orientală germanii amenințau cu febrilitate noul linii de frontieră. Prezența la Königsberg a șefului unităților de geniu germane, generalul Koch, arată importanța pe care o acordă comandamentul german acestor fortificații.

Aradul bombardat de către aviatorii teroriști germani

În seara zilei de Marți, precum și în timpul nopții de Marți spre Miercuri, aviatorii teroriști germani au executat în mai multe valuri bombardamente de teroare asupra Aradului. Bombele au fost aruncate pe rând în cartierele marginase ale orașului, fără a căuta obiective militare. Pentru acest motiv au suferit din cauza bombardamentului oameni săraci dela periferii.

S'au înregistrat pierderi în rândurile populației civile, precum și pagube materiale. Apărarea antiaeriană a Aradului a funcționat în mod intens.

„Toți germanii vor fi pedepsiți pentru crimele lor”

LONDRA. — „Acest 27 Octombrie este oel din urmă pe care îl mai petrecem în suferință, este ultima oară când noi am petrecut sărbătoarea noastră națională în stare de războiu” — a declarat președintele Beneș în cuvântarea ținută la postul european al emisiunilor britanice de radio cu

prilejul aniversării întemeierii republicii cehoslovace.

Președintele Beneș a subliniat că la vest ca și la est războiul a început să fie dus pe pământ german și că în câteva săptămâni forțele aliate vor pătrunde adânc în interiorul Reichului.

„După acest războiu — a continuat d. Beneș — nu va mai umbla nimeni

după teorii menite să elibereze pe germanii de răspunderea războiului. Națiunea germană a dovedit că este vinovată mai vinovată decât orice să fie pedepsită ca națiune și ca stat. Germanii din Cehoslovacia vor fi și ei pedepsiți pentru crimele lor, tot așa cum vor fi pedepsiți germanii din Reich”.

Pasivitatea distruge energia și idealismul. Invățătorii să-și deschidă sufletele, să lase să se reverse în ele lumina înaltelor idealuri democratice. Să se alăture, fără întârziere, cetățenilor care duc o luptă energetică și constructivă pentru realizarea totală a acestor idealuri.

Invățătorii trebuie să fie printre purtătorii neobosiți ai făclilor aspirațiilor poporului. Ei sunt legătura cea mai trainică între prezent și viitor. Prin ei, propovăduirea adevărilor democratice va primi un caracter de continuitate, transmițându-le genera-

țiilor viitoare, beneficiare ale strădaniilor noastre.

Poporul își are ațintite privirile asupra invățătorilor; vrea să-i aibe în mijlocul lui. Cine nu este cu el, în lupta pentru realizarea dezideratelor sale, este împotriva lui.

I. M.

NOI ȘI UNGURII

D. A. C. Constantinescu semnează următorul articol în ziarul „Semna'ul” din Capitală în legătură cu relațiile între noi și unguri.

Poporul român are, azi, posibilitatea să rezolve procesul său milenar cu poporul ungar.

De felul în care va ști să rezolve acest proces depinde nu numai pacea noastră în viitor, ci și situația noastră printre celelalte popoare ale lumii. Privirile tuturor sunt îndreptate acum spre noi. Dăm un examen de maturitate politică pe care dacă nu l vom trece în mod meritos riscăm să compromitem situația noastră internațională.

Ardealul e acum aproape în întregime eliberat și unitățile noastre pătrund în Ungaria, pentru a gonii pe nemții și ucidele lor hitleriste. După unii, toată problema ar consta în aceste două fapte. Prima, decurgând din drepturile noastre, a doua din obligațiile luate prin armistițiul încheiat cu Națiunile Unite. Conform drepturilor, ne ocupăm Ardealului, conform obligațiilor, participăm la lupta antihitleristă ce continuă pe teritoriul Ungariei.

Dacă atitudinea noastră față de problema ungară s'ar reduce la atât un săvârșit o gravă eroare. Ardealul nu trebuie numai eliberat, ci și pacificat, iar Ungaria nu trebuie numai sancționată, ci și îndrumată pe calea nouă a democrației reale.

Pacificarea Ardealului nu poate fi obținută practicând războiul, ci justiția. Trebuie identificați și pedepsiți cei care sunt vinovați de atrocitățile față de poporul român, aflat în vremea lui robie.

Nu putem transforma, însă, această sancționare meritată într'un mijloc de asigurare a populației ungare novinovate, mai ales când această populație vrea și are și interesul — prin situația ei socială — să trăiască în armonie cu poporul român. Țăranii și muncitorii unguri sunt tot atât de interesați ca și noi să dispară actualul regim din Ungaria.

În lupta noastră de eliberare ei pot fi aliați prețioși, așa cum pot deveni cetățeni pașnici și sângurori într'o Românie întregită și hotărâtă să transforme democrația într'o realitate socială. Conviețuirea noastră cu ungurii pe străvechiul pământ al Ardealului e o necesitate istorică. Nici noi nu putem gonii de acolo așa cum nici ei nu ne-au putut gonii pe noi. Dacă suntem sortiți să trăim împreună, e de preferat să conviețuim în pace. Să dispară, deci, milenara acartă și să devenim prieteni. E datorită noastră de învingători să întindem această mână amicală. S'o facem, indemnând nu numai de omnia noastră de totdeauna, ci și de înțelepciunea politică ce trebuie să ne îndrumeze azi faptele, pentru a nu repeta greșelile ireparabile ale trecutului.

Printre aceste greșeli a fost și aceluia de a nu fi înlăturat regimul feudal și proprietăți agrare din Ungaria, atunci când armatele noastre au intrat, în 1918, în Budapesta. Dacă atunci am fi expropriat de grofi, am fi destituit sursele revizionismului maghiar.

Ungaria n'ar mai fi fost agentă a hitlerismului în Europa Centrală, politica lui Titulescu ar fi reușit și multe din faptele petrecute în ultimii ani nu ar mai fi fost posibile. Am dat, însă, mâna cu grofii și am consolidat situația lor socială în statul maghiar. Roadele le-am culca la viață, cu ocazia celebrului dictat.

Azi, în Ungaria nu intrăm numai noi, ci și forțele sovietice. Putem fi, deci, siguri că grofii și nevestele lor vor dispărea din Ungaria pentru a se îndelețnici, prin alte metode, ca ce au făcut întotdeauna ei, boșii și trăsori; ele, cocote internaționale. În privința aceasta să nu avem nicio îndoi-

DESPRE INDUSTRIA DIN U. R. S. S.

Pentru ca cetățenii noștri să aibe câteva noțiuni despre ceea ce a fost industria în Rusia Țaristă și despre ceea ce este în U. R. S. S., ne vom folosi de scrierea lui E. Lokșin, care cuprinde elemente foarte edificatoare.

„Rusia prer evoluționară, patria lui Mensutșin, a lui Butlerov și a altor chimiști dintre cei mai mari, era lipsită de asemenea de o industrie chimică proprie. Această branșă a industriei era reprezentată de un număr nu prea respectabil de mici întreprinderi, de tip semi-meșteșugăresc. Asortimentul chimicelor, produse pe atunci în Rusia, era foarte redus”.

Și E. Lokșin continuă:

„Ne lipseau resurse atât de interesante ale economiei industriale, ca de pildă: cea a construcției de mașinamente, a producției de automobile, cea a construcției de mașini complicate generatoare de energie. Lipsenul de asemenea cu totul, producțiunea utilitatii necesare industriei petrolifere, celei carbonifere, cele chimice, precum și altele ramuri industriale. Automobilele, tractoarele, mașinile-unelte complicate și de precizie, accerător-

rele trecătoare, mașinile de foraj, instalațiunile pentru krakingul produselor petrolului, instalațiunile de laminare a metalelor și cele a furnalelor înalte, agregatele chimice, complicatele mașini poligrafice, toate acestea nu erau deloc produse de industria Rusiei prer evoluționară”.

Toate aceste amănunte necunoscute nouă până astăzi, ne dau un tablou exact și lămuritor al situației pre-revoluționare. Numai cunoscând aceste amănunte ne vom putea da seama de munca uriașă, realizată în câțiva ani de popoarele Uniunii Sovietice.

Toate aceste lipsuri mari ne pot explica și cauzele anilor de criză cari au urmat după izbucnirea revoluției Conducătorii U. R. S. S. n'au avut de luptat, doar, cu haosul și mizeria, produse ale războiului imperialist din 1914—1918, ci și cu o totală lipsă a unei industrii de bază.

Pentru a pune capăt repede crizei economice și industriale, U.R.S.S. ar fi avut nevoie de uzine producătoare de tractoare, vagoane, locomotive, de uzine în care s'ar fi fabricat produse chimice de primă necesitate, stufe, ghete, etc. Uzinele și fabricile care lucraseră în timpul regimului țarist erau distruse, sau aveau un utilaj cu totul lăncedat vromurilor noui.

Totul era, deci, de făcut. Trebuia o bază pentru viitoarea industrializare a Uniunii Sovietice și trebuiau mașini cât mai perfecționate, în stare să dea un randament cât mai intens.

Chibzuită bine, muncind din greu, conducătorii U. R. S. S.-ului și popoarele din Uniunea Sovietică au reușit să realizeze această minune a timpurilor noastre.

Scarlat Callimachi

ARO Repr: La orele 2 fix, 3 30, 5 fix, 6 30.

AZI! Succesul mondial cel mai mare film al timpurilor

Betty Davis - Olivia de Havilland
EROL FLYNN
In coloana film colorat.

ELISABET și ESEX

Procurări bilet din timp.
In zi de lucru la ora 2, Duminică la 9 și 11 **MATINEU**.

Adunarea generală de constituire a Sindicatului Unit al Muncitorilor din Industria Lemnului Arad

Duminecă, 29 Octombrie a. c. a avut loc adunarea generală a muncitorilor din Industria Lemnului Arad. Din partea comisiei de organizare, se ducea a fost deschisă de prietenul Gelțz, care a făcut o dare de seamă din partea comisiei. A arătat munca depusă pentru organizarea muncitorilor din Industria Lemnului, începând dela 28 August și rezultatele obținute. Au fost luate o serie de constatări la diferitele atehere, care au avut ca rezultat organizarea muncitorilor. Au fost înființate contracte colective, de ex. chiar acum sunt în curs tratative între muncitorii fabricii de calapoade Sălășny și patronii fabricii pentru încheierea contractului colectiv. Comisia de organizare a intervenit în

mai multe rânduri în diferitele litigii dintre patroni și muncitori în favoarea muncitorilor.

Gelțz Filip atrage atenția muncitorilor că cu tot șomajul și toată criza care bântuie acum în branșă tâmplărilor de mobile, organizarea și solidizarea muncitorilor din această branșă este cu atât mai necesară cu cât muncitorii stau înaintea unei lupte pentru revendicarea dreptăților lor. Este însă totdeauna urmas ca în timpul șomajului și crizei nu se poate realiza nici o revendicare. Experiențele luptelor din trecut arată tocmai contrariul. Trebuie să luptăm pentru revendicări imediate, pentru salarii la nivel cu scumpetea, pentru combaterea speculei, pentru munca egală salariu egal fe-

FORUMUL

TELEFON 20-10.

Azi! Primul film pentru toate vârstele mult răsălatei

SHIRLEY TEMPLE

In **VIATA de ARTIST**

cu George Murphy — Jimmy Durante — Phillis Brooks — Edna Mae Oliver.

Cel mai ducis subiect în cea mai mare monumentală inscenare cinematografică!

Reprezentările zilnic la orele 1, 3 și 5.

In atenția conducătorilor diferitelor asociații și cluburi

Comunicatul Chesturei Poliției Arad

Se aduce la cunoștința tuturor societăților de binecuvăntare, asociațiilor și societăților culturale, asociațiilor și societăților sportive, cluburilor, de orice fel, cooperativelor și societăților cu caracter patrimonial alăturate pe raza municipiului Arad, că sunt obligate a depune la Chestura poliției municipiului Arad, biroul poliției de siguranță, camera nr. 9, în termen de 24 ore dela publicarea acestui comunicat, copii în trei exemplare după statute și tabele de membrii conducători, care urmează a fi înaintate la București, în vederea aprobării și pe mai departe a funcționării lor.

Asociațiunile și societățile care din motive de forță majoră nu pot depune în termenul fixat copile după statute și tabele de membrii conducători, sunt obligate a depune declarații în triplu exemplar, date de persoanele legalmente responsabile, pentru fiecare asociație sau societate în parte.

Neconformarea dispozițiilor de mai sus, va atrage după sine interzicerea funcționării în viitor.

mellor și tinerilor, pentru aprovizionarea muncitorilor cu alimente și haine pentru iarnă.

După o discuție în care au luat parte mai mulți muncitori lemnari s'a hotărât ca noui comitet, împreună cu toți muncitorii lemnari, să pornească o acțiune pentru revendicările muncitorilor din Industria Lemnului.

După propunerea comisiei următorii au fost aleși în Comitetul Sindicatului Unit al Muncitorilor din Industria Lemnului: Popșy Dimitrie președinte, Corpaș Ioan subpreședinte, Gelțz Filip secretar, Kun Alexandru notar, Zătes Carol casier suplimentar controlant, Roxin Iuliu, Iovanov Iosif, Brauer Iosif, Lovas Ladovic.

Au fost aleși ca membri suplentanți: Călcă Ștefan, Mitavski Gizolla, Toti Iosif, Horvath Elena, Klein Ioan, Balai Iosif, Torociek Ștefan.

După mai multe propuneri, comitetul a mai primit următoarele mandate: 1. Să lupte pentru recăștigarea căminului de muncitori care a fost luat pe nedrept muncitorimii, urmând a fie predat în starea în care a fost luat 2. Să lucreze pe teren cultural, ocupându-se cu luminarea muncitorimii în special a tineretului. G. V.

Cinema ROYAL, Arad Telefon: 19-33
Repr. la orele 1, 3 și 5 fix

AZI! **Bomba ștagiunii!**

Mare atracție de circ!

Crima din Luna Park

Cel mai bun film cu:

Anna Barbara — Frederico Barfer — Gilda Salvini

In complectare: **BA DA VESTI!** film american.

Duminică la orele 11 **MATINEU** cu intrare generală Lei 50.

GEAMURI
SE EXECUTA PROMT LA
„O GLENDA”
ATELIER PENTRU PRELICRA
RAE ȘI CLEȘTELEPIȘCOPIEI 4
Telefon 10-17.

Directorul Departamentului Comerțului A. C. aduce la cunoștința celor interesați că, locațiunea școlii din comuna de A. Nașă, S. V. și A. Ș. exanșele, înscrierile, și reinscrierile, toate clasele, începând de azi nu se pot face. Se va anunța la timp, tot prin presă, data când se vor face.

INFORMAȚIUNI

DIN MOTIVE TEHNICE s'au streptat în ziarul nostru din 2 Noembrie c. atât la pagina întâia cât și la pagina doua, mai multe greșeli de tipar, pentru cari cerem scuze cititorilor pri.

Modificarea legii societăților anonime. La Ministerul Economiei Naționale se lucrează la întocmirea unei legi modificatoare a decretului nr. 19 Octombrie 1940, privind funcționarea societăților anonime. Acțiunile și în comandită, precum și modificările din 8 Iulie 1944. Prin noua lege actualmente în studiu se urmărește ridicarea plafonului numărului membrilor din consiliile de administrație, precum și o mai mare activitate în funcționarea acestor societăți.

Comunicat. Invităm pentru ultima dată în modul cel mai sever pe toți proprietarii și îngrijitorii de case de pe teritoriul Municipiului Arad, ca ia măsuri de cea mai perfectă păstrare a trotuarului și spațiului carosabil din fața imobilelor lor. Păstrea va fi menținută printr'un curățat repetat în cursul zilei, prin și prin înlăturarea tuturor gunoaielor și apelor stătătoare din spațiu arătat, luându-se în același timp măsuri de stropirea trotuarului, în scop uscat, spre a se evita producerea prafului. Organele Primăriei și Poliției locale au fost îndrumate să procedeze la cel mai riguros control, dresând acte de judecată și luând măsuri de concentrare la încălțarea a celor aflați în contraveniență. Arad, 1 Noembrie 1944. Primăria Municipiului Arad.

Scutiri de impozite pentru cei ce au fost la munca obligatorie. Ministerul finanțelor aduce la cunoștință contribuabililor profesioniști liberi meseriași cari au prestat muncă obligatorie de folos obștească sau au fost rechiziționați că, în conformitate cu decizia comisiei centrale fiscale nr. 1308 din 27 Mai 1943 au dreptul — pe bază de cereri și cu dovezi — potrivit art. 101 din legea contribuțiilor directe, la aceleași scutiri și reduceri de impozite profesionale pe tot timpul în care au prestat muncă obligatorie de folos obștească sau au fost rechiziționați ca acei contribuabili concentrați și obligati în cadrul armatei. Măsurile acestea se aplică în special evreilor — în mare majoritate — au prestat asemenea muncă obligatorie.

CAPITOL Telefon 23-22.
Str. Brătianu 18.

Apr. 1, 3, 5. Zilnic la 11.30 MATINEU.
Senzatie! Senzatie! sezonul
Capitanul Fracasse

cu CLARA CALAMAI
și OSVALDO VALENTI
Un film aventurier plin de emoții.

DESCHIDAREA ȘCOLILOR SECUN-
DARE EVREIEȘTI. În urma hotărârii
Comunității Evreiești se comunică că
Miercuri, 8 Noembrie a. c., se deschid
cursurile regulate la Școlile secundare
evreiești și anume la ora 8 dimi-
ta la ora 2 cursurile gimnaziului de bă-
tăie. Până la aceasta dată se mai vor
putea înscrie cei cari până atunci nu
s'au înscris. — Direcțiunile școlilor
secundare evreiești.

PROFESOARA de pian cu practică
predă lecții cu metodă academică, cu
preț conveniabil. Arad, Str. Rusu
Brătianu Nr. 24, ap. 3.

Unitatea și solidaritatea muncitorilor dela Industria
Textilă Arădană au învins

Muncitorii dela ITA au arătat cum unitatea și organizarea muncitorilor în sindicate pot învinge orice rezistență din partea patronatului. Direcțiunea s'a opus cu toată dârzenia încheierii unui contract colectiv, dar văzând puterea și hotărârea muncitorilor organizate, a trebuit să cedeze. S'a încheiat contractul colectiv prin care

muncitorii au obținut o majorare de salariu de 20 Lei la oră peste ceea ce a fost acordat prin decretul lege din 1 Oct. 1944.

Astăzi minimul de salariu al muncitorilor este de 78 Lei la oră. Adevărat că acest salariu încă tot nu este în concordanță cu scumpetea, dar față de salariul minimal de Lei 20, care a existat înainte, progresul este considerabil. Primele care s'au acordat până acum la sistemul Bedaux, precum și orele suplimentare peste 8, vor fi re-

tribuite cu majorare. Muncitorii vor mai primi anual din partea fabricii: 2 salate de lucru, un costum de haine la prețul de cost și o pereche de bocancii cu 20 la sută reducere. În atelierile unde se lucrează cu chimicalii, fiecare muncitor va primi zilnic prețul unui litru de lapte. S'a aranjat prin contract și acordarea de pensii muncitorilor bătrâni din fabrică.

Întreprinderea s'a angajat să aprovizioneze muncitorii cu alimente și lemne de foc pentru iarnă.

Totodată conducerea fabricii recunoaște Comitetul de fabrică și delegația muncitorilor.

Unul din rezultatele cele mai importante obținute este

curățirea întreprinderii de elementele hitleriste, fasciste și legionare.

S'a mai stabilit că se vor lua măsuri împotriva elementelor care și astăzi — sub masca unui falș naționalism — atăță muncitorii la acte de șovinism. Atât comitetul, cât și muncitorii și-au dat seama în urma experiențelor amare din trecut, că huliganismul șovinismul și antisemitismul nu sunt decât unelte ale celor, care au exploatat în mod nemilos marea masă a trușilor. Muncitorii nu mai vor să fie unelte în mâinile acelor, care au profitat din truda și sângele lor.

Această acțiune reușită dela Fabrica Textilă Arădană a fost dusă tot timpul pe baza unității muncitorești față deosebire de sex, rasă, naționalitate ori religie, și care a arătat eficacitatea luptei unite a muncitorilor.

Acest contract colectiv trebuie să fie un îndemn de organizare în sindicate pentru toți muncitorii din Arad. G. VLAICU

Prizonierii români din U. R. S. S. luptă
pentru eliberarea poporului român

Redăm mai jos una din numeroasele rezoluții adoptate și votate de prizonierii români în URSS la adunările generale din diferite lagăre, din care se vede dorința neamătată de a salva România de sub cîmpul hitlerist, a acelor care au fost trimiși să moară pe câmpiile Rusiei pentru a îmbogăți clica de trădători ce a guvernat țara noastră.

Extras din „Grăul Liber“, ziarul prizonierilor de războiu români din URSS nr. 88 din 18 Iulie 1944.

REZOLUȚIA ADUNĂRII DIN
LAGĂRUL Nr. 188

Rezoluția luată în urma adunării generale a prizonierilor de războiu români, ținută în ziua de 4 Iunie 1944 după cererea prizonierilor, la care au asistat 2084 prizonieri români.

HOTĂRIRE

Noi prizonierii români din lagărul Nr. 188 din URSS întruniți în adunare generală azi 4 Iunie 1944, decidem următoarele:

1. Pentru că Armata Roșie, luptând împotriva nemților pe teritoriul României, luptă și pentru eliberarea poporului român, ne simțim obligați să dăm tot ajutorul nostru poporului sovietic și Armatei Roșii.

2. Ajutorul îl putem da pe front luptând în Divizia „Tudor Vladimirescu“ sau muncind cinstit și bine în fabricile, colhozurile și uzinele din spatele frontului. Spatele frontului e frontul muncii, frontul care alimentează și întărește Armata Roșie.

3. Cum noi nu vom putea pleca imediat în Divizia „Tudor Vladimirescu“, noi cei 2084 prizonieri români, întruniți în adunare generală, rugăm guvernul sovietic să ne probe ca să lucrăm în fabrici, în colhozuri, în uzine, în mine sau oriunde crede de cuviință, pentru ca noi românii să luăm, prin munca noastră, parte la marea bătălie pentru distrugerea fascismului și eliberarea României.

4. Ne obligăm solemn să lucrăm cinstit, bine și mult, știind că munca în URSS e un lucru de onoare și cinste și că fiecare ajutor dat în spatele frontului la producție însemnează un punct mai mare și mai puternic, care lovește în dușmanul de moarte al neamului nostru, fascismul.

Prin munca cinstită vom arăta popoarelor Uniunii Sovietice că suntem fii demni ai poporului român și vom sta alături de popoarele Uniunii Sovietice să muncim pentru a grăbi distrugerea fascismului.

Trăiască popoarele URSS!

Trăiască Armata Roșie și Mareșalul ei I. V. Stalin!

În numele a 2084 de prizonieri români au semnat delegații tuturor barenelor în frunte cu Zinca Ion.

Așa au gândit și luptat prizonierii români în URSS. Ei au putut să vadă lucrurile în adevărata lor lumină, au putut să vadă cine sunt adevărații dușmani și cine sunt adevărații prieteni ai poporului român.

Prizonierii români din URSS, încă dela început, au putut să găsească adevărata cale de salvare a poporului român. Și această cale constă numai în lupta hotărâtă contra fascistilor germani, cât și în contra agenților săi dinăuntrul țării. În luptă se întrebunțează diferite arme, pe front cu

arma și cu tunul, iar în spatele frontului prin munca cinstită și prin curățirea țării de agenții fascistii legionari cari prin acțiunea lor trădătoare, sabotează munca poporului și lupta eroică a Armatei Roșii și a Armatei Române pe front.

Prizonierii români din URSS au dovedit cu prisosință că nu s'au mărginit la vorbe, ci au trecut la fapte. Do- vada cea mai evidentă este lupta eroică a pandurilor din Divizia „Tudor Vladimirescu“, care s'a acoperit de glorie în lupta dusă alături de Armata Roșie, pentru eliberarea Ardealului nostru scump, lupta, care va continua până când bandiții hitleristi și clica greșilor unguri vor fi nimiciti pentru totdeauna, iar popoarele le va fi redată libertatea.

Transilvania eliberată trebuie apro-
vizionată cu mărfuri

Un apel către comercianții din Arad

Comisariatul pentru administrarea regiunilor eliberate ale Transilvaniei a adresat următorul apel către Camera de Industrie și Comerț din Arad:

Domnule Președinte,

În Ardealul de Nord, acum eliberat, viața comercială se găsește complet desorganizată.

În urma regimului comercial practicat de stăpânirea ungurească și a vicistudinilor războiului, apoi ca o consecință a persecuțiilor aplicate comercianților români și evrei, piața de acolo este aproape complet lipsită de mărfuri. Cele mai multe din vechile case comerciale au dispărut, iar aprovizațiile create de stăpânirea șovinistă s'au năruit la prima bătaie de vânt.

E un interes mare economic și în același vreme și național ca aceste răni în viața acestei provincii să fie cât mai curând vindecate, iar pentru moment ca piețele din Ardealul de Nord să fie aprovizionate cu mărfurile de care populația de acolo are evidentă nevoie.

În consecință, am onoarea a vă ruga stăruitor, să binevoiti a consilia și a ajuta pe comandanții și industriașii aparținători Camerei dvs.

să se prezinte cu mărfurile lor pe piețele Ardealului de Nord, cât mai intensiv.

Știm că în situația de azi mărfurile și produsele industriale își găsesc prețuri înalte și un ușor plasament. Totuși

per că indemnul dvs. va avea rezultat, nu numai în urma conștiinței că cei ce caută acum, în zile grele, piețele aceste, aduc un patriotic serviciu, ușurând aprovizionarea acestor ținuturi aceluie, dar și prin faptul că domniile membri ai Camerei dvs. au ocazia să câștige o nouă piață de desfacere, care va fi de cel mai mare interes pentru vremurile normale ce vor urma.

În Ardealul de Nord împrejurările de transport se ameliorează treptat, posibilitățile de circulație și de siguranță revine normal, facilitându-se tot mai mult reluarea unei vieți comerciale, odinicărită atât de înfloritoare aici.

Sunt sigur că veți da urmarea, domnule președinte, acestui apel, și vă rog să primiți asigurarea stimei mele deosebite.

Înalt Comisar, Dr. IONEL POP

Țăranii din Chișineu-Criș
se organizează

Țăranimea din toate părțile a trecut la lucru: se aleg comitete satetești, cari pun rădăcina în viața satelor și cheamă la datore plugăriea năpăstuită.

Astfel în comuna Chișineu-Criș din județul Arad s'a organizat atepând următorul stat comunal: Bragea Onoargha, Corpaș Simion, Tulcu Ioșif, Iulca Ioan, Goclușan Teodor, Tărbăș Francisc și Iuga Ioșif.

ULTIMA ORA

Nouă mii de tone de bombe aruncate asupra orașului Köln

Aviația britanică a executat seara trecută două atacuri asupra orașului Köln. Primul atac a fost executat de avioane Mosquite, iar al doilea de 500 bombardiere grele. În timp de patru zile au fost aruncate asupra orașului Köln mai mult de 9000 tone de bombe. Toate bombardierele s'au întors la bazele lor.

Mai mult de 600.000 prizonieri pe frontul de Vest

Retragerea trupelor germane pe Meusa continuă. Trupele aliate — urmărind inamicul — au reușit să treacă fluviul în mai multe puncte.

Oficial se comunică că pe frontul de Vest începând de la data debarcării forțelor aliate, au fost luați 637.000 prizonieri germani.

În localitatea Kusborg din Suedia s'au clădit 75 de bărăci pentru dezertori germani, cari sosesc într'un număr foarte mare în Suedia.

Ministrul de externe al Norvegiei pleacă la Helsinki și Moscova

STOCKHOLM. — D. Trygve Lie, ministrul de externe al Norvegiei, a sosit la Stockholm, venind cu avionul din Anglia.

După știri din Izvor dezbătut bine informat, d. Lie va merge mai departe la Helsinki și la Moscova. El este însoțit de d. Terje Wold, ministru

Justiției, și de alți opt funcționari și secretari.

Din același cercuri bine informate se exprimă părerea că d. Lie va trata problema relațiilor Norvegiei cu Suedia, cu Finlanda și cu Rusia.

D. Christian Guenther, ministrul de

externe al Suediei, a făcut Duminică o vizită d-lui Lie, care a venit în Suedia ca invitat al ministerului de externe suedez.

Ministrul de externe și de justiție al Norvegiei au venit din Anglia cu două avioane americane.

Dollul ziarului „Patriotul”

Între victimele ultimului bombardament terorist al Aradului se află și un muncitor harnic al ziarului nostru, Hans Antoniu, care timp de patru ani a stat în slujba tipografiei noastre, lucrând în modul cel mai conștiincios, a căzut victimă bombardamentului din seara zilei de Marți, 31 Octombrie n. s. Hans Antoniu a murit împreună cu soția lui în vârstă de 60 de ani, fiind lovit de schizotele bombelor teroriste. Moartea lui constituie o gravă pierdere pentru muncă noastră comunistă depusă în interesul democrației.

Orori bestiale săvârșite de naziști

LONDRA. — Un nou centru de orori naziste a fost descoperit în lagărul de concentrare de la Vught din Olanda.

Acest lagăr putea conține 35.000 persoane și se evaluează că nu mai puțin de 80.000 de nenorociți au pierit acolo, executați, torturați sau din cauza bolilor. Un număr de 3000 de internați au fost împușcați între lunie și Septembrie acestui an, iar 13.000 de cadavre au fost incinerate. Șafulodul era chiar în fața crematoriilor.

Foștii prizonieri relatează că un număr de 67 femei au fost închise odată într'o celulă care avea numai patru metri lățimea, 2 metri 50 cm. lungime și 2 metri 75 cm. înălțime. Un simplu prilej feroce a toată aerisirea acestor închisori. Femeile acestea erau astfel înghesuite în această încăper mică vreme de 12 săptăm. au trebuit să se împingă cu toată puterea lor, pentru ca ușa să se poată închide. După ce au stat 13 ore în acea celulă, 13 femei au murit iar 3 au înnebunit.

Această neomenescă faptă a fost săvârșită ca represalii de către germani, pentru că aceste femei atacaseră una din camaradele lor care spionara pe care o surprinseseră că transmitea germanilor tot ce femeile inter-nate vorbeau între ele.

STATUL FASCIST și Asigurările Sociale

Asigurările sociale tind să înlocuiască asistența socială. Pe măsură în care câmpul de aplicație al asigurărilor sociale crește, câmpul de aplicație al asistenței sociale descrește.

Asistența socială oferă omului în vârstă de muncă și lipsit de mijloc de existență un ajutor insuficient, acordat cu sfârșitul și înaintea discreției și arbitrarului filantropiei.

Asigurările sociale oferă asigurătorului, în cazuri determinate, un drept de a pretinde anumite prestațiuni, după reguli dinainte stabilite. În locul pomenei lipsite de demnitate, un drept pretins cu demnitate.

Instituția asigurărilor sociale preia astfel asupra ei, o mare parte din sarcinile statului și a colectivității. Toți acei scoși din câmpul muncii din cauza de boală, invaliditate, accident și bătrânețe, precum și văduvele și orfanii asiguraților decedați, ar cădea în sarcina statului, dacă n'ar exista asigurările sociale obligatorii.

Iată motivul principal pentru care toate statele s'au simțit obligate să participe sub diferite forme la cheltuielile enorme ale acestei instituții.

Statul este obligat să suporte și ei o parte din sarcinile asigurărilor obligatorii și pe considerațiunea că, de cele mai multe ori, el este vinovat de

Exercițiul	Suma înscrisă în buget
1919—40	70.000.000
1940—41	80.000.000
1941—42	33.000.000

Deci în primul an de stăpânire fascisto-legionară se varsă Asigurărilor Sociale din cele 80.000.000 înscrise în buget, suma ridicolă de 45.000 lei; în cei doi ani următori, nu se mai varsă asigurărilor niciun ban și din 1942—1943 mai departe, statul fascist nici nu se mai obosește să înscrie în bugetul său vre-o sumă pentru Instituția Asig. Sociale.

Una din primele îndatoriri a viito-

bolile, accidentale, decesele, etc., în timpurile înaintate și în afara câmpului muncii din cauza condițiilor proaste în care se execută munca, a lipsei de locuințe sănătoase pentru lucrătorii, a lipsei de igienă, etc.

Cu cât democrația socială este mai dezvoltată și cu cât muncitorimea are un cuvânt mai greu de spus într'un stat, cu atât statul respectiv face sacrificii mai mari pentru Instituția Asig. Socială.

În ceea ce privește statul român, vedem aici câteva date dintr'un tablou (vezi „Noi orientări în Asig. Sociale” de D. Alex. Aureescu-Roman) pentru a scoate în evidență atitudinea conducătorilor, în epoca fascistă, față de asigurările sociale.

Până în 1939—1940, statul român — a cărei participare la cheltuielile Asig. Socială consta în sume forfetare — înscria în bugetul său pentru Instituția asigurărilor, în fiecare an câte o sumă mică, dar care era vărsată Instituției, la început în mod integral, apoi parțial și din ce în ce mai puțin.

Începând însă din 1939—40, data începerii perioadei fascisto-legionare constatăm că statul a înscris în buget și a vărsat efectiv asigurărilor sociale, următoarele sume:

Cota vărsată efectiv	Restanțe
45.000	79.955.000
—	80.000.000
—	80.000.000

rului stat democratic ce va trebui să ia în față și în țara noastră, va trebui să fie și acesta de a se restitui Asig. Socială tot ce statul îi datorează, ținându-se seama și de necontenita descreștere a valorii monetei noastre.

În preocupările viitorului stat democratic român, Asigurările Sociale vor trebui să ocupe un loc de frunte. I. Z.

CORSO ARAD

Garanția filmului de succes Repr. 1, 3, 5

Azi premieră! Azi premieră! Un triumf al râsului Un record al veselii

Frații MARX la Cinema

La orele 8 cu Lei 60. Duminică 9, 11, 1, 3, 5 fix.

Situația pe scut

— Comandantul unui batalion „Volkssturm” a fost arestat, pentru a făcut un raport accentuând totuși insuficiența a acestei organizații.

— Gobbels a mărturisit că „efect armelor secrete sunt de scurtă durată”.

— Uzinele americane au construit până acum 240.000 de avioane, și care 25.000 de avioane cu patru motoare.

— În luptele ce se dau în Italia, distins un regiment format din japonezi, care luptă împotriva Germanilor.

— La Tokio, un general japonez persiflat armata germană, invadată astfel lipsa de încredere în aliați.

— În Franța a fost condamnat 20 de ani de închisoare pentru colaboraționism, bătrânul Ștefan Leusan, fost timp de două decenii redactor ziarului „Le Matin”.

— Colaboraționistii lui Antonie și Radu Lecca, Dr. Ghingold și Șandru Grezeu, au fost eliberați, pentru că legea nu prevede asemenea frațiuni.

— Gh. Orban, care în timpul dictaturii legionare a fost comisar la ministerul românizării, a fost numit curând administrator la soc. „Auriliara” de către subsecretariatul de industrie.

— Ziarele democratice au făcut o tâmpinare guvernului împotriva scrierii hârtiei cu aproape sută la sută.

Mica Publicitate

12 lei cuvântul — 6 lei pentru căuș de serviciu — Gratuit pentru membrii sindicatelor.

DE VANZARE pat de copil în bună stare. Str. Barițiu 19, apart. 10.

INTELLECTUAL caut una sau 2 camere mobilate cu baie și intrare separată. Adresa la ziar.

UCENICI se angajează în meseria instalator de apă și tinichigiu la firma D. Stoian și Comp., Str. Meșianu nr. 10.

UNIUNEA PATRIOTILOR angajează alergător bineducat. Sediul: P. Avram Iancu 37. CAUT un muncitor și o muncitoare. Str. Episcop Radu 7.

ANGAJAM imediat un alergător. Ma Ioan Cristea și Comp. Piața Avram Iancu Nr. 5—6.

DAU lecții de engleză. Adresa la clama, Arad, Eminescu 4.

CAUTAM o familie pentru sparg de nuc. Adresa: Str. Grigore Alex. I. Z. drescu Nr. 8.